

ХЕДЖУВАННЯ В НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Приходько І. П., д. держ. упр., професор

Павлова Г. Є., д. е. н., професор

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

На ринку сільськогосподарської продукції тривалий час найпоширенішим інструментом страхування цінкових ризиків є хеджування за допомогою ф'ючерсних контрактів. Даний вид хеджування забезпечує не лише зниження ступеня ризику, а й підвищення ефективності ринкового механізму, що базується на механізмі попиту та пропозиції, скорочення коливання цін і, таким чином, усунення циклічності. Механізм хеджування полягає у збалансуванні

двох протилежних за напрямом позицій на спотовому (ринку реального товару) та біржовому ф'ючерсному ринку (рис. 1).

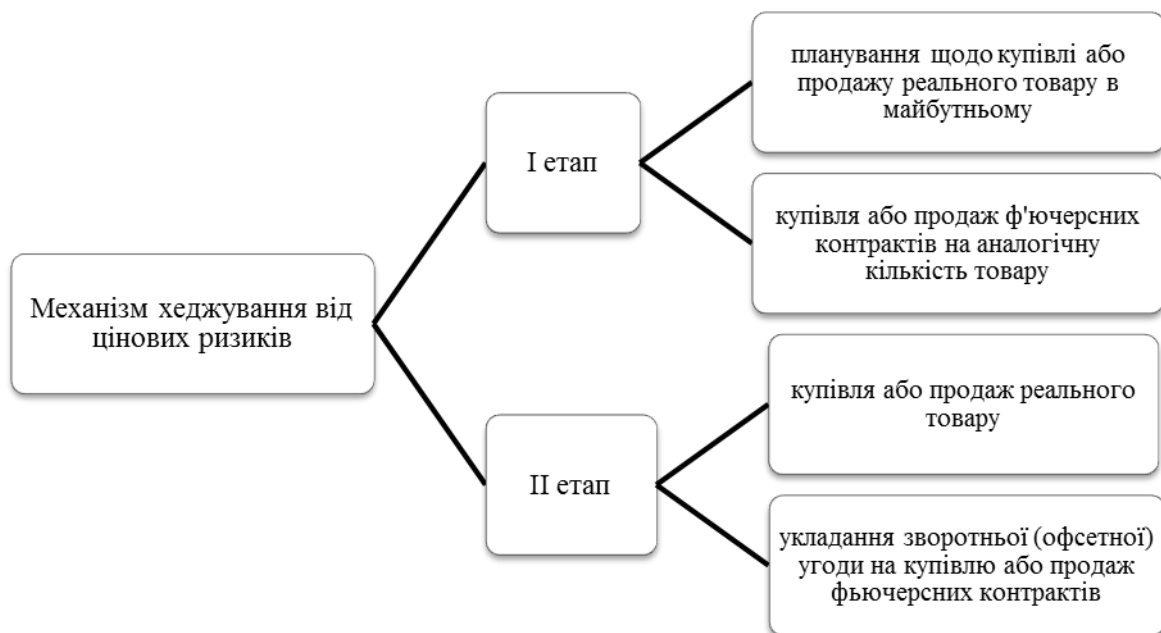

Рисунок 1. Механізм здійснення страхування цінкових ризиків (хеджування).

Джерело: побудовано авторами з використанням дослідження [3]

За технікою здійснення розрізняють хеджування продажем (від англ.

«*shorthedging*») та хеджування купівлею (від англ. «*longhedging*») [1].

Розвиток сільськогосподарського страхування є необхідною умовою для забезпечення продовольчої безпеки країни та стійкого розвитку сільськогосподарського виробництва. Тому основним завданням є забезпечення розвитку сільськогосподарського

страхування та його поширення серед виробників. Проте необхідно відмітити той факт, що в більшості випадків, страхові компанії забезпечують страховим захистом ризику галузі рослинництва на основний виробничий період, а за інших умов, сільськогосподарські підприємства змушені вдаватися до інструментів самострахування.

Підводячи підсумки проведеного дослідження відмітимо, що ризику сільськогосподарських підприємств є специфічними та зумовлені умовами їх господарювання. Навіть більше того, класифікація ризиків сільськогосподарських підприємств має носити галузеву спрямованість та при цьому поєднувати і загальні ознаки поділу ризиків, які є характерними для будь-якого суб'єкта господарювання.

Проаналізовані ризику сільськогосподарських підприємств є найважливішими для підприємств з позиції впливу на їх господарську діяльність та потребують детального планування, контролю, захисту від них, оскільки через їх вплив сільськогосподарські підприємства можуть втратити 50-80% своїх доходів. Ці ризику повинні завжди бути враховані та підлягати захисту, оскільки вони є генеруючими по відношенню до формування негативного результату (збитку) від їх діяльності. Останнє можливо досягти через поширення страхування [2].

В свою чергу управління ризиками в сільському господарстві необхідно розглядати як обов'язковий елемент загальної стратегії менеджменту в діяльності сільськогосподарського підприємства. Вибір оптимальнішого співвідношення між рівнем доходів сільськогосподарського підприємства та загальним рівнем ризиків, що загрожують успішній діяльності в аграрній галузі, є важливою умовою такого управління. Завдяки цьому забезпечуються необхідні умови для ефективного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Література:

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: підручник / В. Г. Андрійчук. — 2-ге вид., доп. і перероблене. — К.: КНЕУ, 2002. — 624 с.
2. Николук О. М. Управління ризиками як напрям забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / О. М. Николук // Інноваційна економіка. — 2016. — № 7-8. — С. 75-80.
3. Носирев О. О. Регіональна економічна безпека як фактор підвищення конкурентоспроможності економіки / О. О. Носирев // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. — 2014. — Вип. 10(1). — С. 202-206.
4. Прилуцький А. М. Конкурентоспроможність українського аграрного ринку: шляхи формування / А. М.

Прилуцький // Агроінком. — 2012.
— № 7-9. — С. 7-10.